

titel les	OB LES 1 SPREEKVAARDIGHEID - STEMPROJECTIE
voor welke groep(en)	Groep 1 – 2
onderwerp/thema	KRINGEN – spreekvaardigheid; vloeiend en verstaanbaar spreken
kunstdiscipline(s)	Theater - Drama
vaardigheden	Samenwerken: luistert naar anderen, houdt zich aan de afspraken Maken: leert samen of alleen al spelend uitdrukking te geven aan gevoelens Reflecteren: oefent concreet reflecteren op wat je hebt gezien/gehoord
doelen(en)	De leerling kan: Emoties toevoegen aan een vaststaande tekst Kan de emoties zichtbaar en hoorbaar maken
werkvorm(en)	Tekstoneel >> Echoput
presentatievorm	Klassikaal
duur van les(senreeks)	35 tot 45 minuten - les 1 van 3
benodigdheden	1x kostuum van Mier: mierenmutsje of een zwarte hoofdband Verhaal 'Mier en de oude echoput' - zie bijlage
voorbereiding	Creëer een groot speelveld waarop je in een kring kan staan en kan spelen. Leerkracht kiest aanpak, oefent voorlezen verhaal: 'Mier en de oude echoput'

ORIËNTATIEFASE

Voorkennis ophalen,
associëren, en
reflecteren

10 minuten

Lees het verhaal: Het Bulderbos - Mier en de oude echoput

Doen alsof

>Leerkracht: zet mutsje op en verander in Mier (op twee benen en hij kan praten en denken), loop de klas door dat het bos geworden is en doe alsof je de bomen ziet, een stapel stenen en een put. Je sjuwt nieuwe stenen, steen voor steen, je bouwt aan een huisje naast de put.

Stap uit rol: vraag 'wie zag je net?' – luister naar de reacties

vraag 'wie zag mij, de juf?' – vingers, 'wie zag mier?' – vingers

Antwoord: jullie hebben beide gelijk, ik was op het toneel en ik speelde mier. Dat is doen alsof. En dat gaan wij nu ook doen.

Samen doen alsof

>Leerkracht: zet mutsje Mier op en speel; *'Er moet nog flink gebouwd worden aan mijn huisje'*, laat elke leerling meebouwen door een steen/stenen toe te voegen aan het huisje.

Motiveer de leerlingen om te laten zien of de steen groot/klein, zwaar/licht, ruw of glad is. Het huisje is af.

Doen alsof 2

Mier houdt even pauze, leunt op de put en ontdekt dat er geen water in zit. *'Huh, geen water'* en de put echoot terug *'Huh, geen water'*.

Huh, de put praat terug. Wat is dat nou? – wat is dat nou?

Reflecteren op het spel

Wat is een put? Wie heeft er wel eens een put in het echt gezien? Wat deed je toen? Praatte de put jou ook na? Hoe heet dat dan? Echo!!

Echo... echo... echo.... Waar heb je nog meer wel eens echo gehoord of gemaakt? Aantal leerlingen noemen voorbeelden.

ONDERZOEKSFASE

Improviseren, oefenen,
nieuwe technieken
aanleren

15 minuten

Echo put samen spelen

>Leerkracht: 'Mier wil dat heel graag uitproberen, willen jullie dan de echo zijn?'

Trek je mierenpak maar aan, met dunne sterke mieren pootjes, sterke mieren buik, echte mieren spierballen en twee slimme voelsprietten boven op je hoofd. Ik zeg of doe iets in de put, jullie zijn allemaal tegelijkertijd, mijn echo.

Eerst oefenen: doe mij zo precies mogelijk na.

Note: probeer zo veel mogelijk intonaties uit hard/zacht/snel/langzaam.

- Kom allemaal stenen tillen!
- Een twee huppakeee!
- Daaaaaaaaaaaaaaaaaar gaan we!
- Steen op steen op steen op steen! (langzaam)
- Steen op steen op steen op steen! (snel)
- Hout verzamelen!
- Kijk uit voor splinters jongens!
- Waaaaauw deze boom is prachtig!
- Met zijn hout voor de deur
- Met zijn hout voor het raam
- Het raam is stuk!
- De vloer kraakt!
- Kom jongens, aan het werk!

Emoties onderzoeken: welke emoties ken je? Waar kun je dat aan zien?

Toevoegen van emoties: hoe voelen de personages zich en hoe kunnen we dat zien en horen? We gaan oefenen hoe je kunt laten zien en horen hoe je je voelt.

Oefenen in werkvorm ECHOPUT:

Ik zeg en doe iets in de put, jullie zijn allemaal tegelijkertijd, mijn echo. Doe alles zo precies mogelijk na.

Eén zin, op 5 verschillende manieren: boos, bang, verdrietig, blij, (verbaasd)

Je ZEGT niet hoe je je voelt, je laat zien en horen hoe je je voelt.

De zin: '*Doe de deur dicht*'

Leerlingen mogen nu ook proberen met de zin '*die hamer is van mij*'.

We zoeken zoveel mogelijk verschillende manieren waarop je dat kunt zeggen in dezelfde emotie. Aangewezen leerling zegt voor, iedereen echoot na:

Ronde 1: boos – '*die hamer is van mij*' op 5 verschillende manieren.

Vraag steeds: wie weet nog een ANDERE manier. Zo leg je de focus op verschillen i.p.v. wat wel of niet mag.

Ronde 2: bang: '*dit is heel hoog*' op 5 verschillende manieren.

Ronde 3: verdrietig: '*auw m'n teen*' op 5 verschillende manieren.

Ronde 4: blij: '*wat is het mooi!*' op 5 verschillende manieren.

UITVOERINGSFASE

*toepassen, herhalen,
(in)oefenen*

10 minuten

Het Mierenhuis - begeleid spel

Doel: kunnen toepassen van de teksten met zichtbare en hoorbare emotie.

- > Laat elke leerling een eigen bouwplek kiezen bij een tafeltje of hun stoel. Je vertelt aan welk deel van het Mierenhuis ze aan het bouwen zijn.
- > Benoem objectief welke verschillende acties je ziet. Hiermee bekrachtig je hun verbeelding en stimuleer je de creativiteit.
- > Je wordt ergens boos over - laat dat zien! Als ik je aanwijs/aantik laat je ook HOREN dat je boos bent, je mag praten. Leerkracht echoot de leerling na. Daarna speelt de leerling stil door.

Als de leerling even geen tekst weet geeft dat niets, kom eventueel later terug.

> Speel door: herhaal deze werkwijze met elke emotie, laat de leerlingen steeds aan een ander deel van het Mierenhuis bouwen en daarbij de door jou gekozen emotie, bij aantikken/aanwijzen ZIEN en HOREN.

Uit rol stappen: trek je mierenpak maar uit. Stap uit je mierenpootjes, je mierenbuik, mierenpootjes en zet je voelspriet af. Nu ben je weer jezelf.

EVALUATIEFASE

*Terugkijken op proces en
wat geleerd is*

5 minuten

Nabespreken

Hoe kun je zien en horen hoe mier zich voelt?

Waar kun je zien dat mier boos is?

Wat zie je aan z'n gezicht?

Waaraan kun je dat nog meer zien?

Waar kun je het aan horen? Wat hoor je dan?

Bespreek dit ook met de emoties bang, verdrietig, blij.

Nogmaals: uit rol van mier stappen, nu zijn we weer ons zelf.

Koppel de spelervaring aan eigen belevingswereld:

Ben je zelf wel eens boos/bang/verdrietig/blij?

Waar voel je dat in je lichaam?

Wie kent dat ook?

Wie voelt dat ergens ANDERS? Waar dan?

Variatie voor groep 2 leerlingen:

Wat doe jij als boos bent?

*Extra activiteiten en
inspiratiebronnen*

Extra les-optie:

Lees het verhaal: Mier en de oude Echoput.

Speel met de leerlingen het verhaal. De leerlingen in de rol van echo, jij de Mier...